

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

Magyar Tudományos
Akadémia

Az ismertté vált bűncselekmények számának csökkenő tendenciája

DR. KORINEK LÁSZLÓ

MTA IX. OSZTÁLY RENDÉSZETTUDOMÁNYI
ALBIZOTTSÁG
2017. NOVEMBER 23.

2017 EMBERKÖZPONTÚ TUDOMÁNY

A politikusok értelmezése a bűnözésváltozásról

- **Ha nő a bűnözés:**

„Nagy veszély fenyegeti »az embereket«, de mi felvesszük a harcot és megvédjük őket!”

- **Ha csökken a bűnözés:**

„Rendőreink jó munkát végeztek a népkártevők ellen.”

A politikus hajlamos a bűnözés elleni küzdelmet harcnak értelmezni, amely

- egydimenziós: rendőr vs. bűnöző, és
- az eredmény mindig a politikusi jó munkát igazolja.

Ezzel szemben:

- a bűnözés multifaktorális, és
- a mérőeszköz pontatlan.

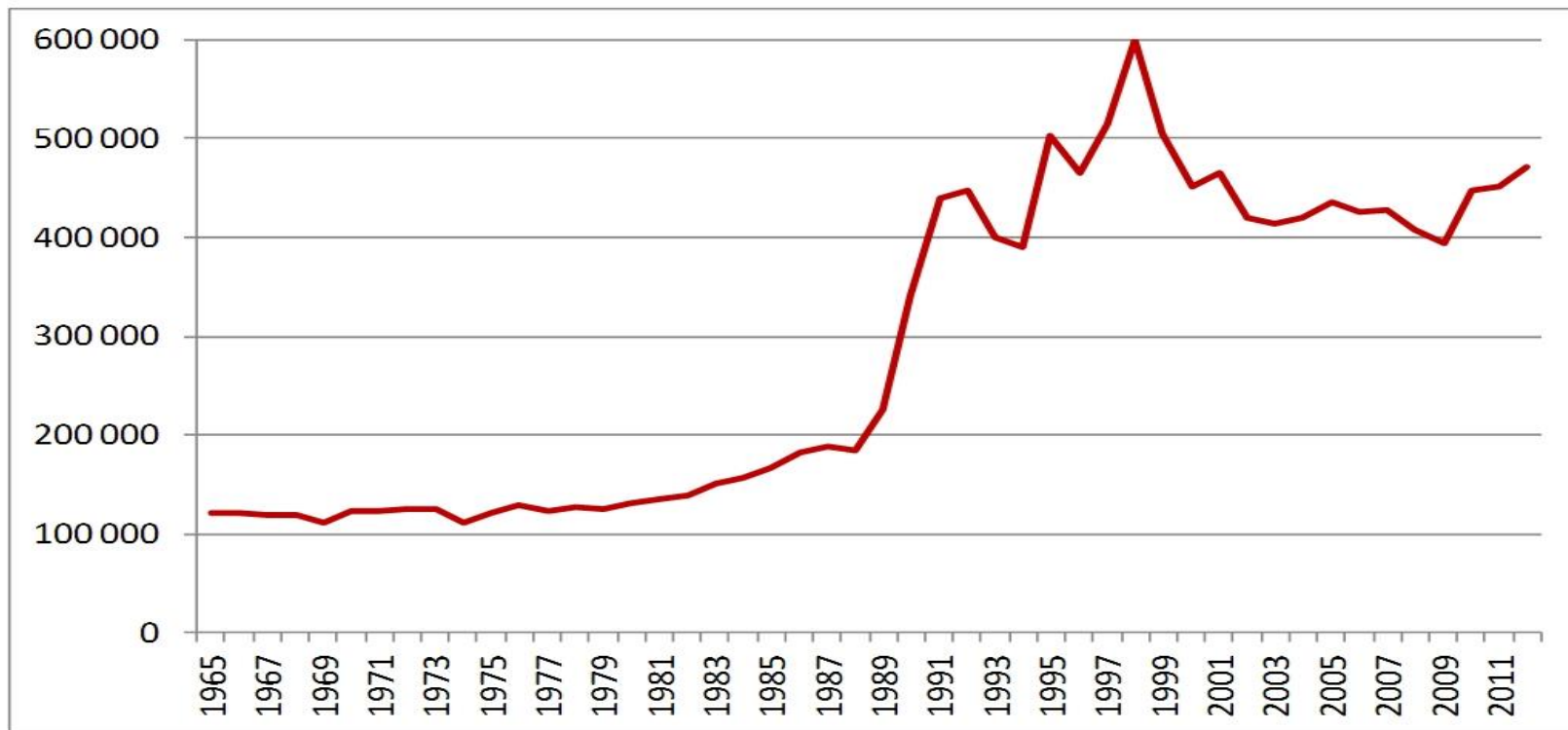
Statisztikai alapfogalmak 1.

- Mérés vs. számlálás
- Kapcsolatmérés a természet- és társadalomtudományokban
- Funkcionális és sztochasztikus összefüggések (von Mayr 1835 és 1861 közötti bajor gabonaárak vs. bűnözés vizsgálata)
- Idősorelemzés – tendenciák keresése

Statisztikai alapfogalmak 2.

- Kriminálstatisztika okkutatása:
 - materiális és formális tényezők
- Összbűnözés vs. ismertté vált bűnözés
- Látens bűnözési összefüggések
- Két szűrő:
 - feljelentés (+ elmaradásának okai)
 - hatósági szelekció (hangsúlyképzés)

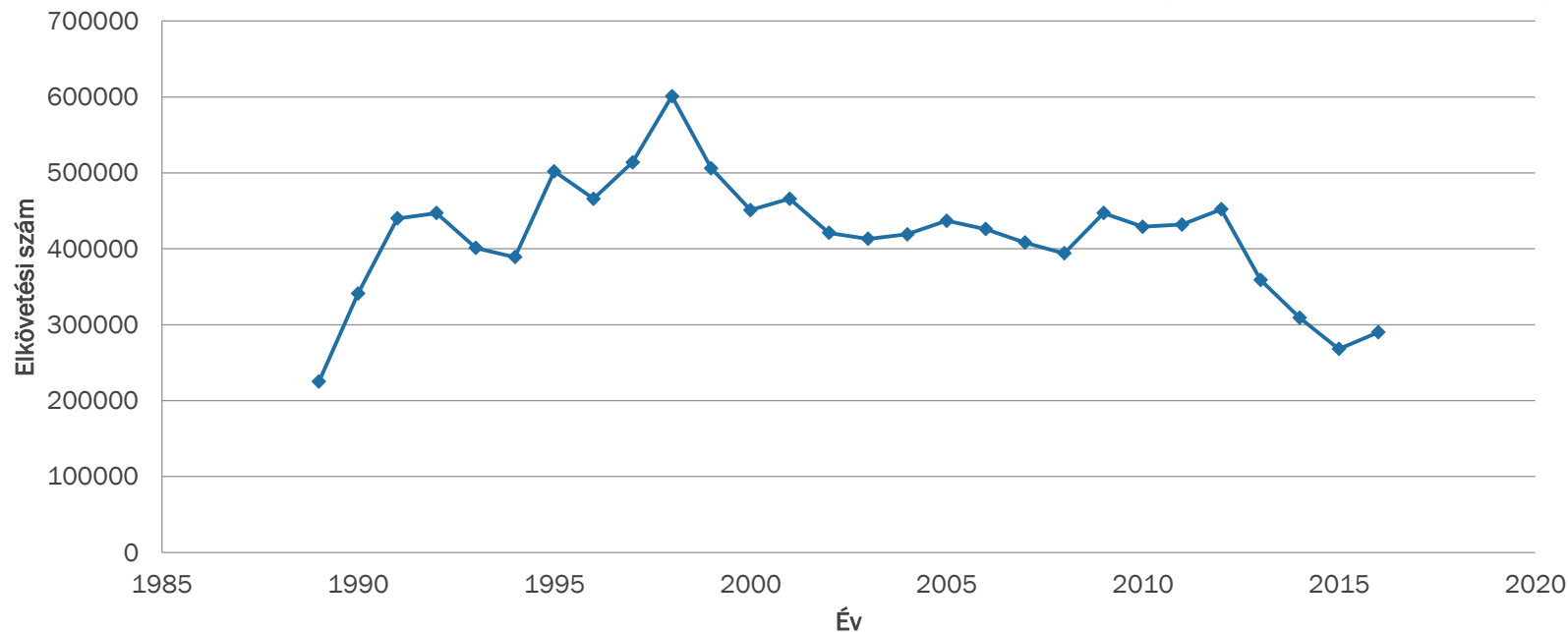
Bűncselekmények száma Magyarországon

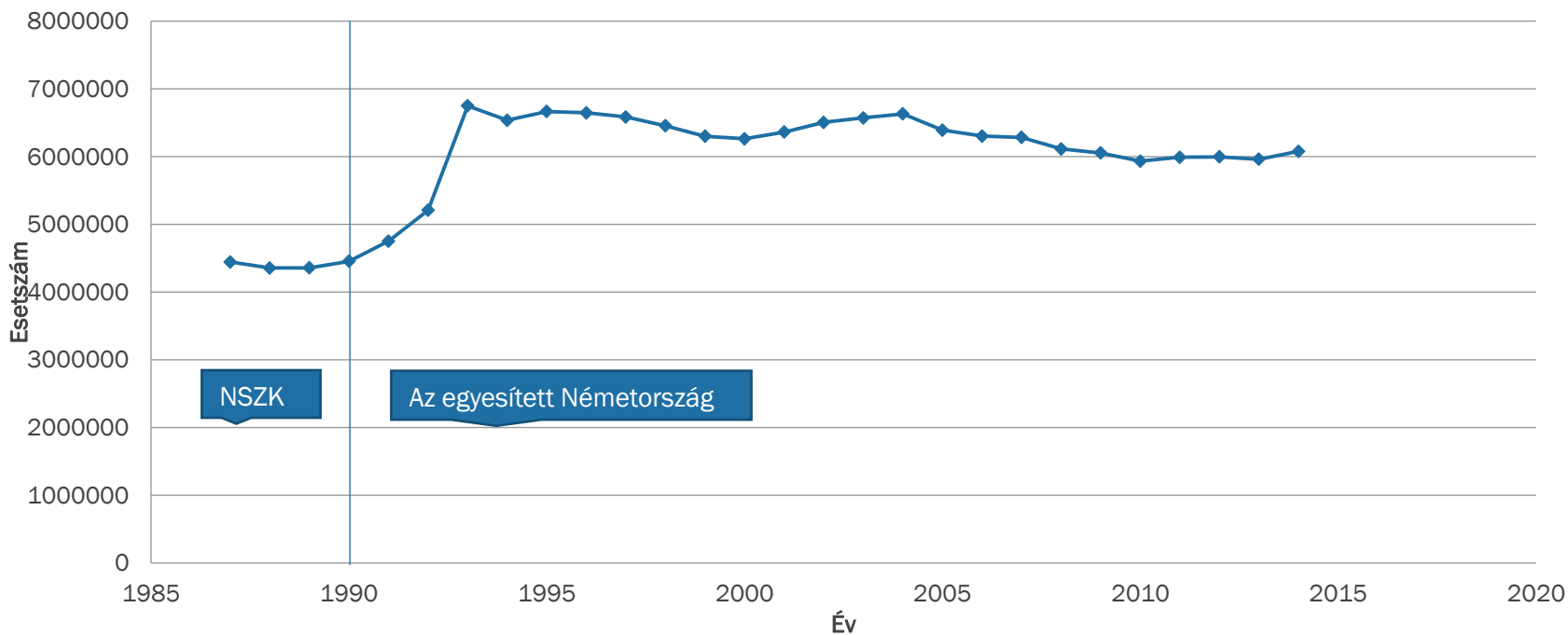
szamvarazs.blogspot.hu

Forrás: KSH

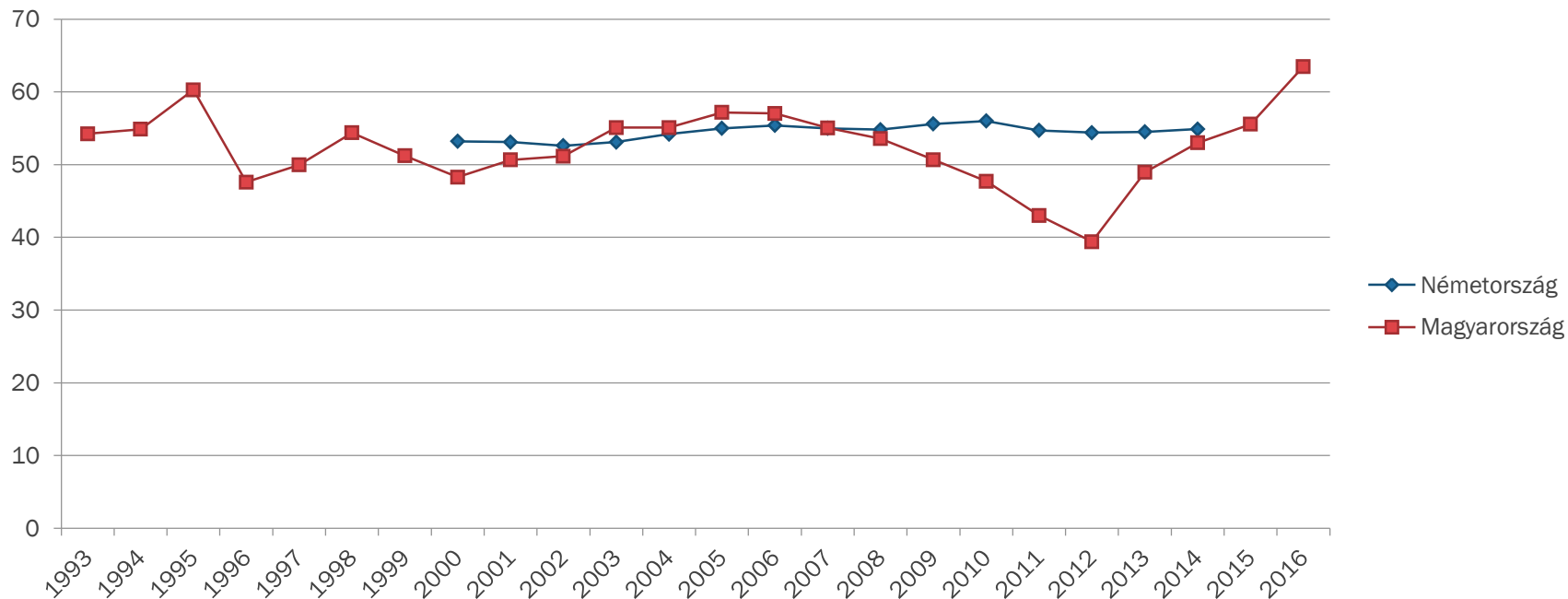
A magyarországi ismertté vált bűnözés alakulása a rendszerváltás óta (1989-2016)

Az ismertté vált bűncselekmények számának alakulás Németországban (1987-2014)

A magyar rendőrség nyomozáseredményessége és az NSZK felderítési mutatóinak összehasonlítása százalékban

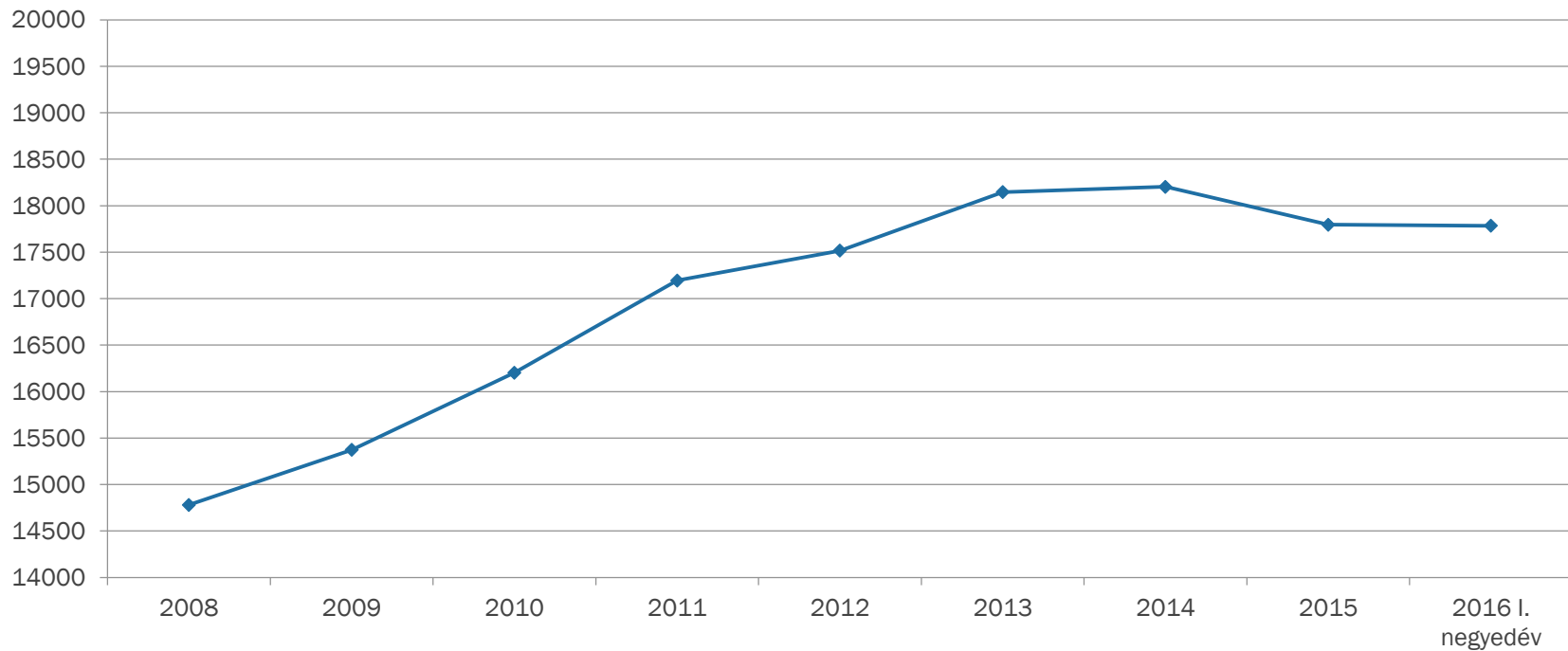
Hipotézisek a magyar ingadozásokra 1.

- Az első kilenc éves emelkedés jól magyarázható a szociális piacgazdaságra való átállás kísérő jelenségeivel. (+ a Btk. több új tényállást szankcionál)
- Az emelkedésről stabilitásra való áttérés indokolható a jogszabályi környezet változásával és a bűnüldöző szervek „magukra találásával”.
- Az első csökkenés (1998-2003) jó egyharmaddal, a második (2012-2016) további egyharmaddal apasztotta az ismertté vált bűncselekmények számát.

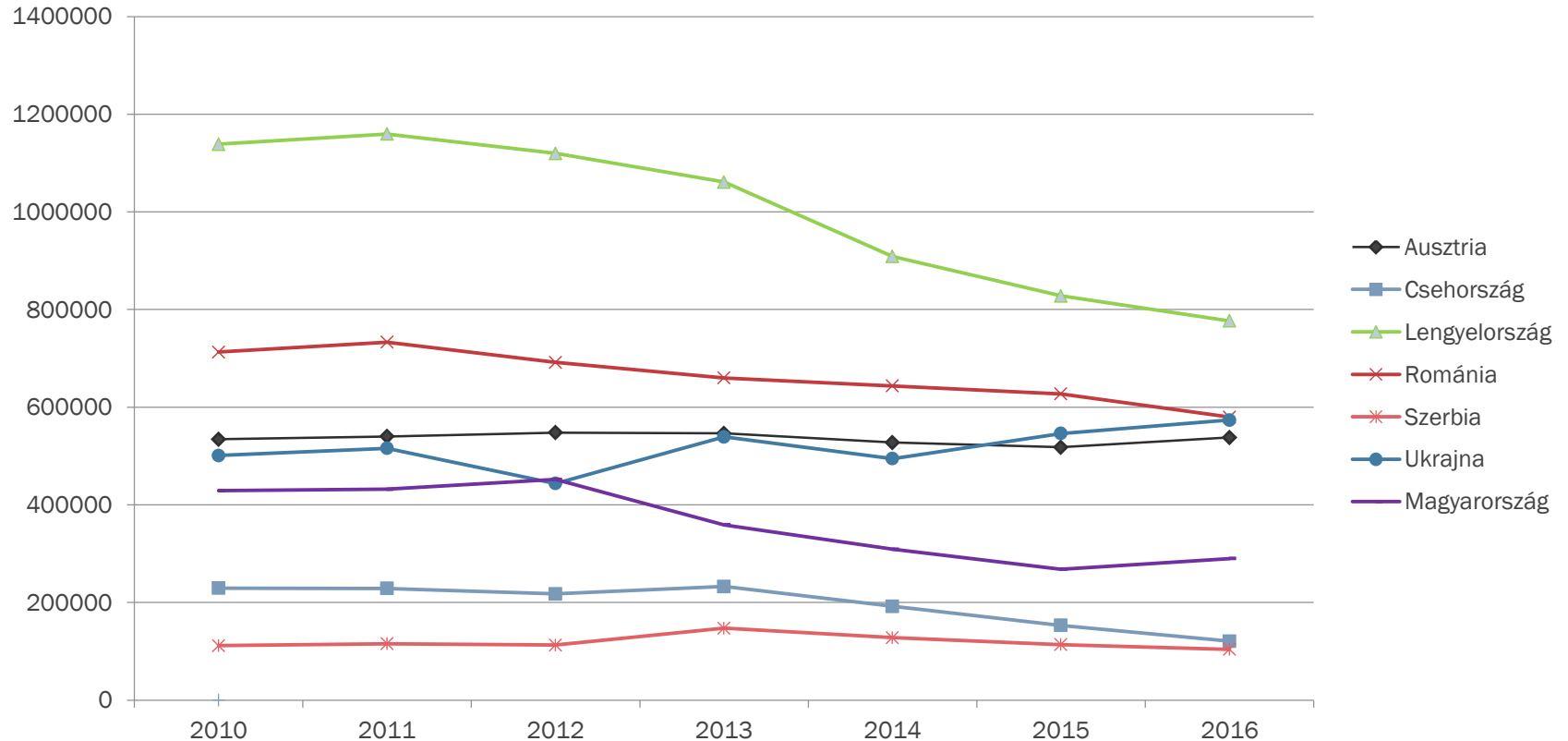
Hipotézisek a magyar ingadozásokra 2.

- A második időszakban markánsan javult a nyomozáseredményesség (kapacitásáthelyeződés; kevesebb bűncselekményre nagyobb erő esik?).
- A fogvatartotti létszám 2008 óta tartós, kb. 20%-os növekedése.

Fogvatartotti átlaglétszám alakulása Magyarországon

Az ismertté vált bűnözés alakulása a régió hét országában

Mivel magyarázható a régióban tapasztalható inkább csökkenő tendenciájú bűnözés?

1. A rendszerváltások utáni társadalmi stabilizálódás.
2. A világgazdasági válság utáni fellendülés.
3. A vétőképes korú lakosság számának csökkenése.
4. Kondratyev ciklus?

Kérdések

- Meddig csökkenhet a bűnözés?
- Van-e összefüggés a bűnüldözők létszáma és a bűnözés mértéke között?
- Igazítható-e a bűnüldözők létszáma a változásokhoz?

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

**SZERETETTEL VÁRJUK
A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPÉNEK
TOVÁBBI PROGRAMJAIRA!**

*TUDOMANYUNNEP.HU
MTA.HU*

